

ROTTERDAM ACADEMY ASSOCIATE DEGREES

Ontwikkelgesprek Ad-opleiding Smart Technology (Ad STE) met 2 panelleden van NQA, teamleider en afstudeercoördinator Ad STE. De notulen zijn gemaakt door O&K en akkoord bevonden door zowel NQA als de opleiding Ad STE.

Dinsdag 30 september 2025

Hoofdvraag ontwikkelgesprek: Laat de opleiding met de huidige en geplande verbeteringen afstuderen zien op de goede weg te zitten voor de herbeoordeling NVAO over ca 2 jaar? En komt het Ad niveau hierin ook goed naar voren?

De opleiding pakt het verbetertraject in twee fases aan.

Fase 1: Transitiefase: Aanpassingen in het oorspronkelijke afstudeerproces doorvoeren (voor de zomer afgerond)

De opleiding heeft eerste 'snelle' aanpassingen gedaan zonder het afstudeerprogramma geheel om te gooien omdat deze studenten hier niet nog niet op voorbereid waren in het onderwijs. De stage was voor deze groep studenten al afgerond en zijn de eerste verbeteringen in het afstudeerproces doorgevoerd betreffen het afstuderen:

- De navolgbaarheid naar het uiteindelijke cijfer is in het nieuwe beoordelingsformulier verbeterd. Het oude formulier was gefragmenteerd op basis van een onderliggende niet zichtbare rubric. De rubric is inmiddels geïntegreerd in het beoordelingsformulier met duidelijke succescriteria. Er kunnen alleen nog maar afgeronde cijfers worden gegeven en er is ruimte voor een toelichting in het formulier die naar de rubric refereert. Dit is de transparantie en de navolgbaarheid van de (wijze van) beoordeling ten goede gekomen.
- Het aantal beoordelingscriteria is verlaagd van 30 naar 25.

Fase 2: Eindfase (start dit schooljaar)

- De twee losse modules van de stage- en afstudeeropdracht worden samengevoegd tot één afstudeermodule (in totaal nu 1 semester).
- De beoordeling was voor de zomer al van 30 naar 25 beoordelingsitems gegaan en er wordt nu toegewerkt naar 8 HBO-competenties (HBO-engineering). Deze zijn landelijk bepaald en afgestemd met het beroepenveld.
- In het nieuwe beoordelingsformulier 2025-2026 wordt nu per competentie beschreven wanneer de student minimaal een voldoende behaald, en wanneer een goed of uitstekend. Het doel van de eindfase was om meer te focussen op het afstuderen doordat het één geheel is geworden. Dit betekent dat het plan van aanpak eerder kan worden afgerond zodat de student meer tijd heeft om zich te focussen op het afstudeerwerk. De opleiding verwacht dat de kwaliteit van de eindwerken om die reden omhoog gaat.

Het afstudeerproces is duidelijk in een flow chart omschreven. Deze is ook opgenomen in de afstudeerhandleiding hetgeen de transparantie verhoogt.

De student moet eerst een aanmeldformulier indienen waarin de opdracht en werkgever beschreven staan. Deze wordt aan de voorkant met het 4-ogenprincipe goedgekeurd (of niet). Na goedkeuring zal de afstudeercoördinator een begeleider toewijzen aan de studenten. Als het niet goedgekeurd wordt, wordt deze met feedback teruggegeven aan de student.

De student gaat aan de slag met het schrijven van een Plan van Aanpak. Het concept wordt voorzien van feedback en definitief ingeleverd door de student. Vervolgens gaat de student door met het afstudeerwerk. Hij levert allereerst een concept van het afstudeerwerk in, daar wordt feedback op gegeven door de docent en de bedrijfsbegeleider. Als er een *no go* wordt gegeven, wordt er eventueel uitstel van de afstudeerzitting gevraagd (afhankelijk van de reparatie) of er wordt een *go* gegeven en dan kan student verder met het definitief maken van het werk.

De 1° en 2° docent kijken gezamenlijk naar het Plan van Aanpak en het Afstudeerwerk. In het Plan van Aanpak komt duidelijk de competentie Analyseren aan bod, in het Afstudeerwerk (vooronderzoek) de competenties Onderzoeken, Realiseren, Managen en Professionaliseren (dit is vaak een verslag). Voor de tweede keer wordt het 4-ogen principe toegepast en vindt de beoordeling onafhankelijk van elkaar summatief plaats. Het werkveld wordt om advies gevraagd op verschillende punten (ten aanzien van het functioneren van de student binnen het bedrijf zoals communiceren en time management).

Tot slot vindt de zitting plaats waarbij aanwezig zijn student zelf, de begeleidend docent, de 2° docent en de bedrijfsbegeleider. In uitzonderlijke gevallen wordt een externe deskundige om advies gevraagd. Ook hier wordt wederom het 4-ogen principe toegepast.

De opleiding selecteert steekproefsgewijs een aantal eindwerken en gaat hiermee kalibreren (landelijk of intern binnen de hogeschool).

Kwaliteitscontrole

- Onderwijsperiode 0: Check van de afstudeercoördinator op navolgbaarheid: Is alles ingevuld, is er overall toelichting opgegeven en is het eindcijfer in het proces navolgbaar. Dit is inmiddels afgerond.
- Onderwijsperiode 1: Borging eindniveau door de Examencommissie: Zij kijken naar een aantal werken die met een voldoende, onvoldoende of goed is beoordeeld. Daarbij kijken ze niet alleen naar de afstudeerwerken maar ook naar de bijbehorende aangepaste modulehandleiding, het toetsplan en het opleidingsprofiel. Dit vindt plaats in oktober-november 2025.
- Onderwijsperiode 2: Externe kalibratie met NHL Stenden. De opleiding is met hen in gesprek om te kijken wat ze voor elkaar kunnen betekenen.
- Onderwijsperiode 3: Interne kalibratie tussen afstudeerbegeleiders die betrokken zijn geweest bij de begeleiding en beoordeling van studenten. De Examencommissie is hierbij aanwezig.

NQA geeft aan dat het afstudeerproces en het verbetertraject heel duidelijk is. De vraag is of studenten voldoende tijd hebben om het gehele afstudeertraject te doorlopen. De opleiding geeft

aan dit te hebben ondervangen door de eisen die zijn opgesteld ook op te nemen in de handleiding. Voor de deeltijdstudenten geldt dat zij moeten werken aan een project binnen het bedrijf waar ze dus sowieso al aan moeten werken. De opleiding vraagt van de deeltijdstudenten één dag in de week op school te zijn en de andere 4 dagen moeten ze op hun werk zijn. Bij de voltijdstudenten vraagt de opleiding van studenten dat ze 4 dagen per week bij het bedrijf zijn voor het afstuderen en dat ze eventueel één dag per week reserveren voor vakken die ze moeten herkansen, keuzevakken of terugkomdagen.

Het panel vindt het, mooi dat er bij aanvang, de opdracht, het 4 ogen principe wordt toegepast en meent dat hier de grote de winst zit. Zodoende wordt het voor de student in de tijd haalbaar, en krijgt de student een eerlijke kans het goed te doen (en stijgt de kwaliteit).

In de handleiding staat nu ook duidelijk vermeld dat de opdracht omvangrijk genoeg en complex genoeg moet zijn, maar ook niet té complex en omvangrijk..

Het panel geeft aan dat het een heel goed idee is om de periodes 3 en 4 in elkaar te schuiven zodat de student meer tijd heeft om te besteden aan zijn afstudeerproces, dit mede gezien het feit dat de Ad opleiding maar 2 jaar duurt.

Plan van Aanpak

De opleiding Ad STE heeft een Plan van Aanpak gemaakt om aan te geven welke acties wanneer ondernomen worden, wie hiervoor verantwoordelijk zijn en hoe dit wordt geborgd. In de loop van de tijd zal goed worden beschreven welke stappen zijn ondernomen en wordt dit geborgd met duiding van linkjes naar de betreffende documenten.

In de voorlichting tijdens de introductieweek jaar 2, wordt aan de studenten al meegegeven wat er van ze wordt verwacht bij het afstuderen (in welk vakgebied zouden ze willen afstuderen en bij welk bedrijf?). Het panel vindt het mooi dat in september het bewustzijn al wordt gecreëerd. De opleiding vult aan dat er ook een bedrijvenmarkt wordt georganiseerd waar studenten zich ook alvast kunnen oriënteren op het type bedrijf of type opdracht.

Winst zit aan de voorkant (afstudeeromschrijving) en het is niet iedereen gegeven om de opdracht in korte tijd goed te beoordelen. De synthesestap zit aan het einde, maar dit moet je eigenlijk al aan de voorkant inschatten. Het 4-ogenprincipe is hierbij belangrijk, naast een goede (streng) inkadering van de opdracht. De voltijd Ad student moet je (waarschijnlijk meer als de Ba student) tegen zichzelf in bescherming nemen geeft het panel aan.

Navolgbaarheid

De navolgbaarheid was een punt van aandacht tijdens de visitatie. Het panel geeft aan dat het lastig was om alle afstudeerproducten bij elkaar te zoeken en bij elkaar te plaatsen. Er zaten concepten bij en soms was het niet volledig of was het lastig te begrijpen. Beroepsproducten zijn ook wat ongewoon en hoe dit objectief te beoordelen is al lastig. Als de volgorde dan ook niet goed te begrijpen is, is dit al een opgave op zich.

Een tip die door het panel werd gegeven is om alle documenten die leesbaar zijn achter elkaar in een PDF bestand te zetten. Hier kun je aan vooraf een inhoudsopgave plaatsen. Overige zaken zoals een filmpje kunnen dan als bijlage in een apart mapje worden gezet. Op deze wijze kun je zorgdragen voor een consistente presentatie en weet je dat het panel begint bij het juiste document en heb je separaat leesbare bijlagen. Hopelijk brengt dit het aantal documenten ook iets terug. Geef de studenten de volgorde en daarbij meer structuur aan. De student, de docent en de auditor hebben hier allen voordeel van.

Het panel geeft aan dat de gemiddelde docent goed het Ad niveau weet te duiden.

Tot slot

De opleiding heeft het verbetertraject helder en doordacht uitgewerkt. De presentatie laat goed zien hoe verschillende maatregelen samenkomen: meer transparantie in beoordelingsformulieren, een competentiegericht beoordelingskader, een verbeterde processtructuur en kwaliteitsborging in meerdere fasen. Deze samenhang draagt bij aan een beter navolgbare en beter geborgde afstudeerprocedure.

Het panel waardeert dat de opleiding kwetsbaarheden van het Ad-programma (zoals de korte doorlooptijd en beperkte herstelruimte) onderkent en daarop gerichte oplossingen formuleert.

De sleutel tot succes ligt niet enkel in het vierogenprincipe aan de start, maar in de combinatie van deze maatregelen, van de duidelijke inkadering van opdrachten aan de voorkant tot de kalibratie en kwaliteitscontrole aan de achterkant. Daarmee laat de opleiding zien het verbetertraject als een geheel te beschouwen en de kwaliteit structureel te willen borgen. Zorg voor kwalitatieve en kwalitatief goede documenten zodat een en ander navolgbaar is. Structureer daarnaast de documenten logisch voor de student én de auditor (draai de bewijslast eens om).

Het panel concludeert dat de richting goed is en dat de opleiding met deze aanpak vertrouwen wekt voor de komende herbeoordeling. De uitdaging ligt nu in het consequent uitvoeren, monitoren en documenteren van de verbeteringen, zodat de kwaliteit duurzaam wordt verankerd.